

Izbaja vsaki dan
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri jutraj.
Pecnične številke se prodajajo po 3 avš (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglašev se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglaš po 20 stot.; za smrtne, zahvale, poslanice, oglaš denarnih zavodov po 50 stot. Za oglaš v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka nadaljnjna vrsta K 2. Mali oglaš po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglaš sprejema inšeriatni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolnane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglaš in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisla tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilni račun št. 841.652.

TELEFON števil. 1157.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

POLITIČNO DRUŠTVO „EDINOST“

sklicuje

za nedeljo 23. t. m. ob 10. uri predp. v veliko dvorano „Narodnega doma“

javen shod

z nastopnim dnevnim redom:

- 1.) Volilna reforma in Koroška;
- 2.) sprememba volilnih okrajev in dvetretjinska večina.

ROJAKI! Kdor čuti z našimi brati na Koroškem, katerim se pripravljajo po nameravani volilni reformi politična smrt; in kdor želi, da ta od vseh željno pričakovana volilna reforma ne bo v nepopravljivo škodo za Slovanstvo v Avstriji, kdor je za zares splošno, enako in pravično volilno pravico: ne sme zamuditi tega shoda in naj stori svojo dolžnost, da pridruži svoj glas občenemu in energičnemu protestu proti nameravanim krivicam, oziroma pomanjkljivostim načrta volilne reforme.

ODBOR.

Trgovinske razmere na novih progah državne železnice.

„Slovenski Narod“ je priobčil ta-le članek:

Mnogo se je že pisalo o novi železnici Jesenice-Trst, največ seveda o naravnih lepotah teh krajev, potem zamudah vlakov in takih rečeh in čitah so se tudi že razni nasveti, na kak način bi se promet tujcev na tej progi, ki je vendar naša, povzdignil in ohranil.

Nekoliko dni še in zopet se izročita prometu dve novi progi, in sicer Jesenice-Rožek-Celovec in Jesenice-Rožek-Beljak. Tudi ti dve progi tečeta po naših tleh in sedaj je skrajni čas misliti, ali niso te proge tudi naravno poklicane, da se na njih razvije in okrepi slovenska trgovina. Trgovske naše postojanke, Trst za prekmorsko, Celovec in Beljak za inozemsko blago so dosedaj zasedene s trgovci, ki so Italijani ali pa Nemci vsaj po velikanski večini, in si je lahko misliti, da ta tri mesta raztegnejo svojo trgovino na nove proge, poleg teh tudi na en del proge Trbiž-Ljubljana, ki jo je dosedaj zalagala edino le Ljubljana.

Ljubljana v trgovinskem oziru lahko izgubi Gorenjsko vsaj od Radovljice naprej, dočim od novih prog ne pridobi veliko ali pa nič. Bržkone bo tarifarična daljava proge južne železnice Trst-Ljubljana stavila za Ljubljano take tarife, da ne bo mogla konkurirati s Trstom, ki s prekmorskim blagom trgovsko podjarmi progo Trst-Jesenice-Beljak-Celovec. Zatorej je nujna potreba, da se ustanove v Trstu slovenske trgovine in agenture, ki bi potem zalagale Ljubljano in nove proge in bi razen tega morale raztegniti svojo trgovino tudi na Češko, ki je s Trstom v živahni trgovski zvezi.

Beljak in Celovec prideta vsled nove proge tudi bliže na Gorenjsko, in vsled tega bosta ti dve mesti radi svoje bližine in dobre

železnične lege brezdvomno zalagali nove proge z inozemskim, t. j. dunajskim in češkim blagom (manufaktura, sladkor, špirit itd.) Potniki večjih trgovin teh mest že sedaj pridno obiskujejo nove proge, in ponujajo svoje blago in imajo precej sreče.

Slovenska trgovina se mora nastaniti in razviti v Beljaku in v Celovcu, in zatorej na delo, dokler ni prepozno.

Razne težkoče bi gotovo premagala znana solidnost slovenskega trgovca, ki je dobra opora vsakemu novemu podjetju.

V Gorici se slovenska trgovina od dne do dne vedno bolj razcvita, in bi bilo želeli le, da bi v tem mestu ljubljanska „Kreditna banka“ odprla filijalko. Slovenski sadjarji goriske okolice pošiljajo sadje in zelenjavo na vse kraje; tudi tukaj bi bila kaka zadruga gotovo plodonosnega pomena.

Ako sem tukaj imel v mislih le trgovino s prekmorskim in inozemskim blagom, spomniti se moram tudi ob tej priliki naše kupčije s sirovinami.

Kranjska dežela je bogata na lesu, mnogo se ga izvažuje, a dobiček, mislim, polni le italijanske žepce. Zatorej bi bilo tudi v tej kupčiji narodno zastopstvo v Trstu prepotrebno.

(V tej točki se g. člankar moti. Ravno v lesni trgovini v Trstu so Slovenci najbolje zastopani. Opozarjamo na trdke: Mankoč, Žagar, Šutej, Hmelak, Lavrič. Vse te firme uživajo najboljši glas v vsem trgovinskem svetu te stroke in imajo tako razsežno poslovanje toliko v lokalni, kolikor v vnanji trgovini, da lahko rečemo, dominirajo tržaško lesno tržišče. Op. ured. „Edinosti“.)

In nazadnje se mi je še spomniti naravnih blagov, katerih bo na novih progah gotovo obilno, samo iskati jih bo treba in „našel jih boš, če nisi zaspan“.

Mesto Kamnik je gotovo vsakemu znano. V njegovi okolici se koplje tvarina za cement, kaolin in neka rdeča prst, katera se rabi za snajenje kovin. Domačini niso našli ali niso vsaj ceniti znali teh naravnih zakladov, pač pa tuji podjetniki in sedaj so domačini hlapeči teh podjetnikov. To sem samo navedel, da se sprevidi, kolika brezbriznost, ako se odstopi za mal denar zaklad, kate-rega bi bili lahko domačini deležni.

Čas je še, da se uvažujejo predstoječa dejstva, in držimo se gesla, da dobljena trgovina je dobljena zmaga.

Na jugoslovanskem Pijemontu.

Popotni utrinki iz Srbije.

Piše Franjo Krašovec.

II.

Prvi beligradski utisi. — Na kolodvoru. Nič pašuša. — „Pri ruskem carju.“ „Kod grada Soluna.“ — V čitalnici „Slovenskog Jaga.“ — Topčider. Letovišče kraljev Obrenovićev. Velikodušnost kralja Petia. Kćutnjak. — Beogradska električna železnica. — Na Teraziji. Pred kraljevo palačo. — Na Kalimegdanu. Spomeniki znamenitih Srbov. Beogradska trdnjava. — Mali Kalimegdan — beogradske Prater. —

„Moraš... Tu je kavarna, tu so vrata... Alo!“ se je smejal in porinil Poljanšek v kavarno, kjer je bil prejšnji večer.

Poljanšek se je nerad udal. Ko sta vstopila, se je ozrl Poljanšek proti blagajničarkemu pultu in res, lepa neznanca je sedela tam.

„Glej, tlečen keberček, kaj ne?“ je dejal Graber Poljanšku.

„Saj si malo prej rekel, da je ljubezen največja neumnost na svetu, pa se vendar oziraš po ženskih!“ — je odgovoril Poljanšek in odložil palico in klobuk.

„Ljubezen že, tista neumna in sentimentalna, taka se res ne izplača!“ je dejal Graber poluglasno Poljanšku.

Potem pa se je obrnil proti blagajničarki in se poklonil: „Dobro jutro!“

Ona je samo nagnila za hip glavo in prezirljivo pogledala preko Gabra v Poljanška.

Ta je opazil njen pogled, a takoj odmaknil svoje oči od njenih in malomarno pogledal skozi okno. Potem je stopil k palicam za biljard in začel si izbirati.

Gaber pa se je naslonil na pult in govoril z blagajničarko. In tuintam se je glasno, veselo zasmejal. Ona pa je bila resna in njen obraz je bil malce rdeč. Poljanšek si je bil izbral palico in odšel počasi k biljardu, kjer

„Kod Arnauta.“ — Beogradska „bohème.“ — Dragutin Inkiostri in jugoslovanska narodna umetnost. — Nov jugoslovanski umetniški pojav v Srbiji. — V narodnem pozorišču. Spomenik knjaza Mihajla. V narodni skupščini. — Izlet v Zemun. — Beogradska žurnalistika in kolportaza. — Carinska vojna.

Beligradski kolodvor je dosti velika, v modernem slogu izvedena stanica. Samo nekakšno mrtvilo je vladalo tu in tujcu je bilo lahko opaziti kaj vse dela „zatvorena granica“. Carinski pregled je bil naglo izvršen. Prav za prav niti nisem moral odpirati svojega kovčka, rekši, da imam v njem samo obleko in knjige. Torej srbska financa veruje na moško besedo! Kako kulantno, kavalirski in obzirno torej postopa srbska financa z nami in to za dobro carinske vojne! Kako vse drugače se postopa na avstrijski meji se srbskimi potniki! Tu se vidi, kje je kultura in kje barbarizem! Za potni list me nikdo ni vprašal na beogradskem kolodvoru. Pač je stal ob izhodu neki orožnik, ki me je vprašal za ime, ali izkazov ni zahteval in na odgovor, da sem iz Prage, iz dežele bratskega naroda, mu je lice skoro veselja zažarelo in se mi je nasmehljaj prijazen.

Trg pred kolodvorom je velik in prost, stran ali manjka mu urejenosti in regulacije in to je vsekakor senčna stran prvih utisov. Po ulici švigajo električni tramvaji, ki se v vsakem pogledu zamorejo meriti z električnimi železnicami drugih evropskih mest. — Zveza s tramwayem je ugodna na vse strani mesta. Kar vsakemu novodošlec padla v oko (in tudi, če ni večak v geometričnih vedah), je neredna razvrstitev ulic v dolnjem mestu. Tu se opaža, da se je nekoč zidalo kar brez načrta. Tem vplivnejši je utis gornjega mesta, ki ima široke in dolge, s senčnimi drevoredi odlične ulice. V industrijalnem in trgovinskem pogledu ima stolni Beligrad ob Donavi in Savi kar najugodnejšo lego. Veliko vprašanje pa je, da-li ima Beograd kakor prestolnica srbske države ugodno lego? To nikakor ne! Že iz političnih in strateških razlogov. Metropola jedne države ne sme biti nikdar ob periferiji. Za to govore strateški in še mnogo bolj politični momenti. „Politisch Lied ein garstig Lied“, pravi nemški pesnik in kje se politična pesem bolj neguje, nego ravno v centru države? Politika vsake mlade države je več ali manje razburjena, in, ako srbska notranja politika odmeva včasih v precej burnih akordih, je za nas Jugoslovane brezdvomno neprimerno, da se srbska prestolnica nahaja ravno ob periferiji. Ker kar se je zgodilo dopoldne v Beogradu, to se popoldne razglša po vsem Zemunu. Zemun pa je poln provokaterskih, Srbiji neprijaznih židovskih elementov. Da Srem, ki je vendar večinoma srbski, pripada Srbiji, mnogo bolje bi bilo za srbsko prestolnico. Za Beograd je sosednji Zemun prava nesreča. V Zemunu je obilica židovskih elementov, ki se živijo od žurnalistike in ki razpošiljajo v evropsko ča-

sopisje lažnjive denunciacije o Srbiji. Pri avstrijski vladi imajo ti ničvredneži vedno dobro zatočišče. Naši slovenski javnosti bodi v tolažilno zadoščenje, da prezirljivemu vedenju sosednje Avstrije Srbiji, ni vzrok notranja politična razcepljenost, ampak denunciacije židovskih časnika-jev, ugnexdenih v Zemunu, so Srbiji v nesrečo! Srbiji, kakor mladi razvijajoči se državi, je mnogo do tega, da uživa pri drugih evropskih narodih spoštovanje in dober glas, ker ravno s tem kaže evropski javnosti sposobnost za svojo eksistenco. Da ni srbska metropola ravno tako na periferiji težko bi bile možne afere ala Baludžić! Mal del krivde pa nosi Srbija sama, ker ne postopa dovolj ostro nasproti denuncijantskim elementom, ki tudi Beograd ni popolnoma brez njih. Saj smo tudi Slovenci do pred par leti smatrali Srbijo kakor nekakšno povsem orientalsko državo. Tu vam podajam primer, ki mi ga je povedal neki v Kragujevcu živeči Zemunčan. Študiral je pred 20 leti v Pešti. Nekoč je prišel v kavarno in se z večo družbo zapletel v pogovor. Ko je omenil, da je iz Zemuna, so ga vprašali, da-li je bil kedaj v Beogradu. „Seveda in kolikrat!“ je bil njegov odgovor. Vsi so se začudili, kako je to možno, kako da se ne boji itd. Še pred kakim desetletjem je bilo mnogo inteligentnih Slovencev, ki so Srbijo smatrali kakor popolnoma nekulturno državo. Glavni vzrok temu je bil, da smo Slovenci in Slovani sploh zadobivali informacije o Srbiji iz nemških in židovskih virov, ki so se seveda potrudili, da nam bratsko Srbijo predstavijo v najtemnejših barvah! Nam Slovincem je storil velike usluge naš slovenski v Beogradu živeči novinar Milan Plut, ki se je potrudil, da nam predstavi Srbijo v luči pravičnosti in napredka. Pripadam, da sem tudi jaz z nekimi ozkosrčnimi predsodki stopil na srbska tla. Ko pa sem se prepričal o srbski kulturi, napredku in videl to žiljavost, gibčnost in izurjenost srbskih trgovcev ter zanos in velik duševni horizont srbske učee se mladine, ter naravnost republikansko svobodo te monarhistične države, sem se vprašal začuden: od kod neki ti predsodki? Ne bom se varal, ako trdim da je strupeno, sugestivno dunajsko novinstvo mnogo krivo na tem. Zato bratje Slovini, Slovenci, Čehi in drugi, ko stopite na tla svobodne srbske države: pustite ves strah v senci črnožoltih zastav in ostavite vse moreče predsodke v glavah nadutih črnožoltih birokratov! — (Pride še.)

Odsek za volilno reformo.

(Brz. poročilo).

Dunaj 20. Odsek za volilno reformo je nadaljeval danes razpravo o volilnem redu za državni zbor in sicer § 11, o sestavljenju vo-

je, kaj je temu krivo, da ne zadene ničesar, če je se tako dobro pognal kroglo. Če se je le ozrl proti blagajničarskemu pultu, že so se srečale njegove oči žgočim pogledom kasirke. Poljanšku je bilo kmalu dovolj igranja.

„Čemu igrati dalje, ko danes ničesar ne zadenem?... Če bi bile krogle take, kakor buče, bi danes ne mogel slabše igrati!“ — je dejal s prisiljenim nasmehom. „No, po nehajva!“ je dejal Gaber in si obrisal čelo z robcem. „Ti jih imaš deset, jaz dvainštirideset!“

„Se že revanširam, ko pride čas!“ je dejal Poljanšek zopet prisiljeno smeje se.

„Markirati!“

„Grem jaz povedat kasirki!“ je dejal Gaber.

Poljanšek pa je sel k mizi, naročil novo kavo in vzel velikanski časnik v roke. Poglobil se je v razne telegrame, važne dneve novice, v politiko in v vse možne stvari, a izmed vrstic je vedno bilo vprtihi vanj par žgočih oči, izmed vseh misli je bila jasna le misel na kasirko, na Vero, na ljubezen in na nove čase ljubezni...

— To je že neumno! si je dejal Poljanšek.

— Čemu skušam skriti sam pred seboj

PODLISTEK.

Na poti k ciljem.

Sl. Vilinski.

„Kako se imaš fant? Kar sem tukaj, te še nisem videl. Kaj pa je imel Grabar, da se je šel streljat? Saj jaz zmira pravim, da je ljubezen največja neumnost na svetu...“

Tako ga je pozdravil in mu stiskal roko.

„Ti Gaber si vedno enak... Kaj ti nič ni žal, da je Grabarja, našega prijatelja in tovariša, zadela taka nesreča, da ga lahko smrt pobere?... je vprašal Poljanšek malo ironično.

„Žal... žal... Jaz sam ne vem... Pokaj pa norec ne skrbi za zdravje in celo za kožo?... Pljuni na vse skupaj in skrbi za zdravje!... Po tem se ravnaj in vekomaj se ti bo dobro godilo!“

„Kam pa greš sedaj, Gaber?“ ga je vprašal Poljanšek.

„V kavarno biljard igrat, če bi koga dobil... In ker sem ravno tebe dobil, moraš ti z menoj!“ se je smejal Gaber.

„Ne igram rad!“ je odgovoril Poljanšek.

lilnih imenikov. Dr. Vogler je stavil več predlogov glede sestavljanja volilnih imenikov in glede izvrševanja reklamacijskega postopanja. Dr. Tavčar je zahteval, naj volilne imenike sestavljajo politične oblasti, naj jih vsako drugo leto popravijo in pred volitvami kontrolirajo. Govornik je izjavil, da je odkrit nasprotnik volilne reforme, da je vse posvetovanje komedija, naglašal je, da so po sedanjem načrtu volilne reforme koroški Slovenci zadavljeni in liberalni Slovenci na Kranjskem oropani svojih mandatov. Izrekel se je kolednečno za ustanovitev volilnih sodišč. Posl. dr. Šusteršič je zavračal napade posl. dra. Tavčarja. Posl. Gessmann se je izjavil proti fakultativnemu sestavljanju dvojnih imenikov. Nato je bil § 11 vsprejet z nekaterimi izpremembami.

Pri § 12 je posl. Vogler predlagal v odstavku 2 nastopni dodatek: V mestih z nad 20.000 prebivalci naj občinski predstojnik v vsaki hiši nabije imenik vseh volilcev, bivaajočih v isti hiši. Posl. Choc je predlagal, naj ima vsak volilec pravico napravljati izvadke in prepise iz imenikov in v krajih z več nego 5000 prebivalcev, naj bodo imeniki izloženi ne po osem, ampak po deset ur.

Minister notranjih stvari, baron Bienenrth, se je izjavil proti predlogu posl. Voglerja, kazaje na velike stroške, ter izvajal dalje: Proti vsakdanjem izlaganju imenikov v krajih z nad 5000 prebivalci nimam ničesar prigovarjati, tudi naj je smeti po bodočih zakonskih določbah napravljati izvadke, vendar bi zakonita določba prepisovanje imenikov dovajala do zlorab. V ostalem je minister prosil, naj odsek vsprejme paragraf po vladni predlogi. Nato je bil § z malimi spremembami vsprejet.

Potem se je vršila volitev v pododsek. Posl. Tollinger je predlagal, naj se število členov pomnoži na deset. Predlog je bil vsprejet.

Prihodnja seja v ponedeljek ob 10. uri dopoludne. Dnevni red: Nadaljevanje debate o volilnem redu za državni zbor.

Dunaj 20. Načelnikom pododseka je bil izvoljen dr. Grabmayer.

Državni zbor. — Volilna reforma. — Delegacije.

„N. Fr. Presse“ piše: Predsedništvo poslanske zbornice je v sporazumljenju z večimi strankami odredilo, da se bo vršilo čim manjše plenarnih sej, da bo mogel odsek za volilno reformo imeti vsaj po pet sej na teden. Vzlic temu prevladuje mnenje, da odsek ne bo mogel pred 20. oktobrom dovršiti svojega dela. Poročevalcu, ki ga izvoli odsek in ki bo pripadal nemški ljudski stranki, se dovoli potem deset dni, da sestavi obširno poročilo. Med tem se v Budimpešti sestanejo delegacije in sredi novembra bi se potem pričela v dunajski zbornici razprava o volilni reformi.

„Zeit“ pa piše: Nameravalo se je sklicati delegacije sredi oktobra, toda z ozirom na delovanje odseka za volilno reformo, želi baron Beck, da se delegacije skličejo še le koncem novembra. Baron Beck se nadeja, da bo do tedaj že dovršeno drugo čitanje načrta volilne reforme, oziroma nje najkrošljiveje točke.

Splošno mnenje v parlamentarnih krogih je, da za prihodnje zasedanje delegacij ni treba novih volitev delegatov, kajti zasedanje se bo vršilo v istem letu, kakor prejšnje, kar se je dogodilo tudi leta 1869, v katerem letu sta bili dve zasedanji. Izvoliti bo torej le nov proračunski odsek, ki bo imel razpravljati o

to, kar tako natanko vcm? Čemu se skušam omamiti, ko bi bilo vendar tako sladko, če bi zopet ljubil? Mir s teboj, Vera, ti drobno dekle, adijo lepi časi najine ljubezni! Saj si ti sama kriva da se ne vrnejo nikoli več! Nova Vera je vstala pred menoj, lepša nego nekdanj. In njene sladke oči mi obetajo dolgo vrsto lepih dni — morda lepših, nego so bili nekoč! —

Položil je časnik na mizo in vstal.

Gaber je slonel še vedno ob pultu in govoril s kasirko.

„No vidite ga, gospica, načital in namislil se je moj dolgočasni prijatelj in sedaj bi že rad odšel!“ je dejal Gaber glasneje in pokazal na Poljanška.

„Pojdi, no, vendar enkrat sem, gospica te želi videti od blizu!“ je zaklical Poljanšku in mu mignil z roko.

Poljanšek je stopil z jasnim, brezskrbnim obrazom bližje.

„Saj ni res, gospod Gaber; vi ste velik porednež!“ je dejala kasirka in lahno zardela.

Poljanšek pa je vedel, da ga res želi videti — njen pogled mu je to pravil.

(Pride še.)

novem proračunu. Tudi predsedstvo delegacij ostane isto, kakor v zadnjem zasedanju: predsednik knez Lobkovic, podpredsednik pa dr. Silvester.

Občinski svet v Spljetu in dogodki v Zadru in na Reki.

Občinski svet v Spljetu je v svoji seji dne 18. t. m. vsprejel nastopno resolucijo:

I. Spljetski občinski svet obžaluje izgrede v Zadru in na Reki povodom nedavnega izleta svojih someščanov, členov spljetskega in drugih sokolskih društev iz Dalmacije v Zagreb. Še bolj pa mora obžalovati, da niso javne oblasti preskrbele svobodnega in mirnega prehoda njim, domačim sinovom, skozi Zader, ki je glavno mesto hrvatske dežele in skozi Reko, kjer hrvatska beseda in hrvatska zastava nista tuja in tudi ne moreta biti; a ravno ona zastava, ki je narodna v Hrvatski, je priznana in spoštovana tudi v Ogrski;

odbija je najodločnejše neresnična tendenciozna poročila italijanskih tuzemskih novin, ki so skrbele za to, da se javno mnenje v inozemstvu, izlasti v Italiji zavede na krivo pot, češ, da so hrvatski sokoli dali povod za izgrede, izjavlja, da so Sokoli, ker so bili izzvani in težko žaljeni v svojem narodnem ponosu, postopali edino v obrambo svoje svobode in časti;

protestovaje ogorčenjem, odbija pisanje tujih slabo obveščenih novin, ki so predbacivale našemu narodu surovost, ki so mu tuji poznali kulturni napredek in blago in miroljubno narav, kakor da jim (dotičnim novinarjem) ni znana naša tradicijska gostoljubnost, vsled katere uživa malo število italijanskih podanikov v pojedinih mestih ob dalmatinski obali svobodno življenje in delovanje; kakor da jim ni znana naša civilna znosljivost, vsled katere v samem Spljetu italijanska društva, ki so v neznatni manjšini, mirno izvajajo svoje korporativne nastope;

odbija spljetski občinski svet — naglašuje, da vlada med Hrvati resnična uljudnost, ki se izraža v nedosežni narodni pesmi, v lepi knjigi, v znanosti in v umetnosti in v vseh nastojanjih modernega duha, — vsaki poskus, naj prihaja isti od katere koli strani, in ki stremi za tem, da pokaže hrvatski narod v obče, posebno pa v Dalmaciji, kakor narod, nepristopen velikim težnjam človeškega napredka.

II. Daja se nalog občinskemu upravitelstvu, da ta zaključek objavi najširji javnosti.

Pastirsko pismo francoskih škofov.

Pariški „Figaro“ je priobčil pastirsko pismo francoskih kardinalov, nadškofov in škofov, ki bo prihodnje nedeljo, dne 23. t. m. prečitano v vseh cerkvah. Pismo pravi med drugim: Vsi škofje so združeni okoli sv. Očeta sredi težkih izkušenj sedanjosti ter so z njim le eno srce in ena duša v ljubezni do francoske cerkve. Duhovniki so tesno zvezani s škofi v popolni pokornosti do sv. Očeta ter izjavljajo, da so pripravljeni na vse žrtve, da se posvetijo Vašim dušam. Sv. Oče je izvršil od Boga mu dano nalogo, ko je na nas naslovil okrožnico, da hoče nespremenjeno ohraniti resnico in ustavo svete katoliške cerkve. Ustava ima za bistveno podlagu avtoriteto božanskim načinom od Jezusa Krista ustanovljeno cerkev. Zakon o ločitvi hoče cerkvi na Francoskem vsled edine avtoritete civilne oblasti usiliti novo organizacijo. Pastirski list protestuje potem proti trditvi, da sta papež in francoski episkopat odklonila zakon o ločitvi iz sovraštva do republike ter izjavlja, da noben katolik ne ustoji pod katero si bodi pretvezo v bogoslužne združitve, ako bi se iste osnovala proti volji papeža, kajti bile bi le po imenu katoliške. Pastirski list zaključuje: Mi se še nadejamo, da bo Francoski prihranjena verska vojna. Katoliki zahtevajo le, da se jim ne usiljuje za izvrševanje njihove vere ustava, ki bi bila proti njihovi vesti. Potrebna določila glede organizacije bogoslužja dobe katoliki pravočasno, kakor bodo to zahtevali dogodki.

Dogodki na Ruskem.

Pogreb generala Trepova.

Petrograd 20. Včeraj se je v katedrali Petra in Pavla v Novem Peterhofu vršil z vsemi vojaškimi častmi pogreb umrlega generala Trepova. Navzoči so bili veliki knezi in velike kneginje. Po nalogu carja je generalni adjutant knez Dolgoruki položil na krsto dva velika venca, enega v imenu carja in carice, a drugega v imenu carice-matere. Truplo

generala Trepova je bilo shranjeno v kapeli katedrale. Opažalo se je, da se pogreba ni udeležil noben minister in noben člen diplomatskega zbora.

Nemci proti revolucionarjem.

Iz Rige javljajo, da listi, ki izhajajo tam, kaj na nemškem jeziku, prinašajo apel do mladine v Kurlandiji, naj se združi v obrambo pred revolucionarnimi bandami, ki jih vodi mednarodna socijalna demokracija. Proglas pravi, da je obramba domačega ognjišča med najsvetejšimi dolžnostmi. Vse da je pripravljeno za tako obrambo in na mladini je sedaj, da se gane.

General Orlov obsojen na smrt od revolucionarjev.

Poveljnika gardnega ulanskega polka, generala Orlova, ki je vodil neko kazensko ekspedicijo v baltičke pokrajine, je revolucionarna bojna organizacija obvestila, da ga je revolucionarno sodišče obsodilo na smrt, in da se ima obsodba izvršiti do konca septembra. Generala stražijo sedaj štirje tajni agenti.

Drobne politične vesti.

Razpela na budimpeštanskem vseučilišču. Kakor poročajo iz Budimpešte, je akademski senat sklenil na zahtevo enega dela dijaštva, da zaukaže zopet razvesiti razpela po prostorih vseučilišča. Ta sklep je bil predložen učnemu ministerstvu, ki pa še ni izreklo končne besede, ker ni prejelo še vseh zahtevanih spisov.

— Italija poviša uradnikom plače. Italijanska vlada namerava povišati plače izlasti nižim uradnikom. Prej, v kritičnih letih, so znižali vse uradniške plače zato, da so dosegli ravnotežje v državni upravi.

Slovenski župani v Srbiji. Na 13. dec. t. l. bo v Beleggradu velika slavnost stoletnice osvobođenja Beleggrada pod Kara Gjorgjem. Na to slavnost bodo baje pozvani vsi župani občin na Slovenskem in vsi predstojniki občin na slovanskem jugu.

Domače vesti.

Imenovanja v politični stroki. Namestniški koncipist Viljem Treo je imenovan okrajnim komisarjem extra statum ter istočasno premeščen iz Sežane v Tolmin; namestniški koncipist dr. Henrik Deutschmann je iz Tolmina premeščen v Sežano.

Razpisane službe. Pri c. kr. deželnem sodišču v Trstu je izpraznjenih deset mest jetniškega čuvaja pri okrožnem sodišču v Gorici pa eno mesto jetniškega čuvaja s prejemki določenimi za IV. razred.

Razpisana služba. Pri c. kr. okrožnem sodišču v Trstu je razpisana služba kancelista v XI. razredu.

Drastičen izgled naše šolske mišerije v Trstu. Prejeli smo: Sirote svojega umrlega svaka sem hotel vpisati v c. kr. državno ljudsko šolo (ker slovenskih šol nimamo, Ciril-Metodjeva pri sv. Jakobu pa je prenatlačena, a v italijanske šole ne dam otroka za nobeno ceno.) Šel sem bil torej v državno šolo v ulici Fontana. To je bilo dne 13. t. m. Sluga pa me je zavrnil, češ, da ima od ravnatelja nalog, naj nikogar ne pusti k njemu, ker je itak že šola prenapolnjena. Na to sem se podal v državno šolo, na Lipskem trgu, kjer me je sluga obvestil, da tam bodo vpisovali še le dne 17. t. m. Dne 17. septembra sem se zopet podal tjakaj in res je ravnatelj vpisoval kake — pol ure!!! Kar naenkrat je prenehal, rekiš, da ima neko drugo pot ter da naj se ostali vrnemo naslednjega dne, to je 18. t. m. ob 9. uri predpoldne. Seveda sem prišel točno ob označeni uri in z menoj je bilo še mnogo drugih. Nekaj otrok iz takozvanih boljših krogov je ravnatelj res vpisal, potem pa nam je — podobno kakor prejšnjega dne — naznanil, da ostali naj pridemo naslednjega dne ob 3. uri popoldne. Prišli smo (bila sta dva poštna uslužbenca, neki uradnik in več mater z otroci) in čakali. Ob 3½ uri pa je prišel — sluga in nam sporočil, da danes ni vpisovanja ter da naj pridemo naslednjega dne ob 8. uri zjutraj. Jaz sem vseno nadaljeval ta križevi pot in prišel v šolo dne 20. t. m. ob 8. uri zjutraj in sem srečno našel ravnatelja. Sedaj pa čujte, kaj sem doživel: ravnatelj mi je rekel da bi bil moral priti par dni prej, ker sedaj da je šola že polna in da ne more nobenega več vsprejeti. Meni je bilo kakor da me je zadela strela iz jasnega in kri mi je zavrela po žilah, vendar sem se premagoval se silo in sem zaprosil ravnatelja mirno, da naj vsaj vzame na znanje, da sem

bil tolikrat tu in da sem hotel deklico vpisati. Zahteval sem, naj se to vzame naznanje, ker trdno da sem odločen, da ne pojdem nikamor več z otrokom! Če država zahteva, sem rekel, da moramo pošiljati otroke v šolo, pa je tudi nje dolžnost, da nam poskrbi zadostno šol.

Sedaj vprašam slavno c. kr. šolsko oblast, vprašam velmožne gospode na c. k. namestništvu: kaj in kako bo s šolanjem te deklice in stotinami drugih otrok?!

Zastoj iščem besedi, ki bi primerno označile take razmere. Če taki odnosi niso škandalozni, potem res ne vem, kaj pomenja beseda „škandal“. Uprava države, ki hoče biti moderna in civilizirana, goni ukažljivo mladino iz šole! In kakor da ni dovolj na tej kruti krivici in škodi, ki jo mora trpeti prebivalstvo vsled teh škandaloznih razmer, je še postopanje organov te državne uprave brezobzirno, žaljivo, naravnost brezobzirno. Kajti, kakor so postopali v šoli na trgu Lipsia z mano in mnogimi drugimi: to se pravi, po domače povedano, šale izbijati in norce briti iz ubozih ljudij, ki prihajajo, da bi izvršili dolžnost, ki jim jo nalaga — država!

Danes so nam rekli: pridite jutri; naslednjega dne zopet: pridite jutri; a čez dva dni so nas odpravili z opazko, da bi bili morali priti par dni poprej!! To je že res nezasišano, brezobzirno, kar si dovoljujejo z domačim prebivalstvom ti — ultra-Nemci, ki gospodarijo kakor paše po tržaških državnih ljudskih šolah! Na vsakem koraku se jim vidi: kako nimajo prav nobenega spoštovanja do avtohtonnega slovenskega prebivalstva! Ali smo še v Avstriji, ki je po svojih temeljnih zakonih dolžna skrbeti za kulturne potrebe vseh svojih državljanov, torej tudi Slovencev?! Ali pa smo že v berlinskih dipendencah in smo zato že izročeni izvestnim tukajšnjim Nemcem na milost in nemilost?! Obračam se naravnost do njegove prejasnosti, g. namestnika princa Hohenlohe z vprašanjem: kaj misli, ali niso izvestni tukajšnji ravnatelji državnih ljudskih šol že zreli za — nezasuženi pokoj?!!

Iz Komna nam pišejo: Bralno in pevsko društvo „Lira“ je priredilo 16. dne t. m. veliko veselico na vrtu g. Gasparija. Veselčni program je bil raznovrsten. Začetek so tvorile nekatere pevske točke mešanega zbora društva „Lira“, katere so bile vsprejete z nič manjšim navdušenjem nego krasne pevke same v prelepih oblekah. Navzlic ovirajočemu dežju je vbral orkester c. kr. pešpolka štv. 47 iz Gorice izbrane narodne zvoke.

Ko je dež nekoliko prenehal, začela se je predstava igrice „Doktor Hribar“. Igralci bi bili reševali svoje vloge vestno in bi želi gotovo iskreno pohvalo gledajočega občinstva, da ni nepričakovana ploha naenkrat pregnala pozornih gledalcev, ki so bili kar zadržani v spretnost igralcev. Igra je morala v sredini prenehati in tako niso imeli vsi diletantje prilike, pokazati svoje igralske nadarjenosti. Vse je hitelo v veliko dvorano k veselemu plesu ob lahkih akordih nevtrudljive godbe, ki je svirala dolgo čez polnoč.

Zabava bi bila res najprijetnejša, da ni posegel vmes dež z vso svojo brezobzirnostjo.

Omenjati pa moram, da bi bilo zelo umestno, ako bi „Lira“ na veselicah pripravila gledalcem zadostno število sedežev in pazila, da bi se drugi voda ne izlivala s strehe naravnost na glave sedečega občinstva, ker to pokvarja ves užitek, ki mu ga je nudila veselica; sicer pa: „Lira“ le naprej za umetnostjo in prosveto! Satan.

Slovenski zdravnik v Port Arturju. Goriški Slovenec dr. Jug, nameščen kakor zdravnik v c. in kr. avstrijski vojni mornarici, je bil meseca avgusta v Port Arturju.

Na trgovinskem oddelku tukajšnje c. kr. trgovinske in nautične akademije je doslej upisanih v I. razredu 56, v II. 31, v III. 24 in v IV. 14 učencev.

Otvoritev karavanske železniške proge se bo vršila dne 30. t. m.

Električni promet na progi Gorica-Celovec. Govori se, da hoče železniška uprava na novi progi med Gorico in Celovcem uvesti električni promet. V to svrhu bi izkoristili Savo in Radovno na Gorenjskem. Vsa ta naprava bi veljala 15 milijonov kron.

Pouličan tat. 34-letni pisar R. Z., stanujoči na Greti, je prijavil na policiji, da mu je minolo noč v ulici di Riborgo neki človek, katerega on pozna po krstnem imenu Rudolf, ukradl uro in verižico, v skupni vrednosti 25 kron.

Demonstracija. Mnogo demonstrantov aretovanih. Sinoči okoli 7. ure zvečer so se začeli zbirati na velicem trgu: irredentovci v kavarni „Al Municipio“, socijalisti na trgu a patrijotje pod magistratnimi oboki. Okoli 8. ure so se pa irredentovci in socijalisti združili in šli preko borznega trga in po korzu. V to kolono demonstrantov so se pa pomešali tudi patrijotje. Vpitje je bilo seveda „evviva.“ in „abbasso l’Austria“ ter „evviva“ in „b-a-basso l’Italia!“ in „evviva il socialismo!“ Na korzu so pa redarji razporedili demonstrante ter jih aretirali najmanj kakih 70.

Trgatev je pričela v spodnji Istri. V Rovinju prodajajo moškato po 16 do 17 kron met. stot., teran pa po 14 kron.

Osveta zapuščenega ljubčka. 23-l. kuharica Rozalija Cupelli, stanujoča v zagati delle Pancogole št. 1, je pred tremi tedni zapustila svojega ljubčka, dninarja Antona Maisano, s katerim je živel skupaj skoro eno leto. Sinoči, ob 8. uri, ko je šla ona preko ulice delle Lodole, je pa hkratu pred hišo št. 12 skočil pred njo zapuščen Maisano ter jo z britvijo porezal po desni roki ter potem pobegnil. Kuharica je šla takoj v bolnišnico, kjer je zdravnik izpral rano in obvezal roko, a zatem je šla na ponočni policijski urad, ki je v ulici Tigor, in tam službujočemu uradniku prijavila dogodek.

Neznani so iz stanovanja gospe Marije Boschin v hiši št. 38 v ulici dei Giuliani ukradli srebrno uro, vredno 20 kron, in zlat prstan, vreden 28 kron.

Aretovan je bil po organih policijskega komisarijata v ulici Luigi Ricci 42-letni žurnalst [?] Renato B., ki je prenočeval na ljudskem prenočišču v ulici Gaspere Gozzi. Aretovan je bil pa na zahtevo kapetana trgovinske mornarice Jakoba Battistini, ki stanuje v ulici Giulia št. 14. Gospod Battistini je namreč dal Renatu B. sekstant (astronomsko orodje), z naročilom, naj bi ga nesel na pomorsko vladno. Renato je pa sekstant zastavil za 14 kron in potem še zastavni listek prodal za krono in 40 stotink.

Tatvina. Gospa Ivana Sposito, ki ima krčmo v Barkovljah št. 465, je prijavila predvčeršnjim na policijskem komisarijatu v ulici Luigi Ricci, da so ji neznani tatovi iz nekega predala v krčmi ukradli tri zastavne listke mestne zastavljalnice, na katere je zastavljajnih več dragocenosti, in sicer na enega za 150, na drugega za 100 in na tretjega za 18 kron. Dalje da so tatovi iz istega predala ukradli potrdilo banke „Popolare“ glede zastave dveh srečk, katerih je ena vredna 200, a druga 160 kron, in poleg tega da so tatovi ukradli tudi srebrno žepno uro, vredno 10 kron.

Povedala je tudi, da je prišla tatvini na sled zjutraj, ko je odprla krčmo. Tatovi so namreč izvršili tatvino v noči od ponedeljka na torek. V krčmo so pa tatovi prišli skozi okno stranišča.

Na podlagi rezultatov poizvedeb, ki jih je rešeni policijski komisariat uvedel takoj, sta bila včeraj aretovana 23-letni Feliks C., stanujoči v ulici dei Capitelli, in 32-letni Josip S., stanujoči v ulici del Molino a vento. Ta dva sta namreč na sumu, da sta onadva izvršila to tatvino. Na komisarijatu sta sicer tajila, vendar so ju vzeli na zapisnik in ju dali pod ključ.

Koledar in vreme. Danes: Matej, apostol in evangelist; Blagoslov. — Jutri: Mavricij, mučeničnik; Cielinsir; Petka. (Začetek jeseni). — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 17° Celsius. — Vreme: oblačno, deževno.

Društvene vesti in zabave.

Slovansko pevsko društvo opozarja svoje pevce na pevsko vajo, ki se vrši danes zvečer točno ob 8. in pol uri v prostorih „Dejavskega podpornega društva“ ul. Giorgio Galatti 18, II. n. (Narodni dom).

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu, vabi na veselico ki jo priredi v nedeljo, 23. septembra 1906, v prostorih „Konsumnega društva“ v Rojanu. Vspored: 1. Narodni banjar, 2. Saljivi Muzej, 3. Tamburanje, 4. Srečolov, 5. Saljiva pošta, 6. Petje, 7. Ples. Blagohotno sodeluje svetoivanski tamburaški zbor. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 40 st. na osebo. NB. Veselica se vrši ob vsakem vremenu.

Tamburaški odsek pevskega društva „Kolo“ naznanja gg. tamburašem, da se bo vršila jutri zvečer skupna vaja, na kar so naprošeni, da se iste polnoštevno udeležijo.

Zasedanje porotnega sodišča. Radi zločina uradnega poverjenja.

Včeraj se je vršila kazenska razprava proti 34-letni poštarici Evgeniji Tisina rojeni Zorner radi zločina uradnega poverjenja, in proti njenemu soprogu, 34-letnemu poštnemu

oficijalu Karolu Tisina radi sokrivde na istem zločinu, ter proti obema radi prestopka go-ljube.

Predsedoval je razpravi predsednik de-želnega sodišča vit. Nadamlenzki; votanta sta bila sodni svetnik Andrich in sodni tajnik Rimondo. Državno pravdnistvo je zastopal namestnik državnega pravdnika Minio; tožen-ko Evgenijo Tisina je branil odvetnik dr. Pin-cherle, a toženca Karola Tisina dr. Robba.

Evgenija Tisina, ki je bila poštarica v Miramaru, je bila tožena, da si je v dobi od meseca januarja l. 1905 pa do meseca aprila l. 1906 prisvojila in pridržala 6760 kron, ka-tera svota je bila izročena uradno, kakor c. kr. poštarici; torej, da je s tem izvršila zločin, ki ga predvideva § 181. kaz. zak. in ki je kaznjiv po § 182. istega zakonika. Njen mož, Karol Tisina, je bil pa tožen, da se je v januarju l. 1905 in tudi še potem dogo-ovoril s toženko Evgenijo Tisina o načinu, kako naj jej pomaga pri in po izvršitvi zločina in o delu dobička, ki bi mu pripadal; torej so-krivde v istem zločinu. Oba skupaj sta pa bila tožena, da sta v rešeni dobi dogovorno falzificirala 3 poštno-hranilnične knjižice [gla-seče se na imena: Josip Cerkenik, Marija Daneu in Lucija Regent] z dotičnimi odpo-vedbami in plačilnimi nakaznicami, ter 20 poštih nakaznic, vse to brez namena, ki ga predvideva § 197. kaz. zak., torej prestopka, ki ga predvideva § 320. kaz. zak. in ki je kaz-njiv po istem paragrafu istega zakonika.

Na včerajšnji razpravi se je toženka Ev-genija Tisina priznavala krivo. Izgovarjala se je, da je bila prisiljena k temu koraku radi slabih gmotnih razmer, v katerih sta se na-hajala ona in nje soprog. Trdila je pa, da ni nje mož nič vedel o poverjenjih, ki jih je ona zakrivila. Toženec Karol Tisina je pa trdil, da je nedolžen.

Kakor pričje sta bili zaslišana poštna ko-misarja Fran Hummel in dr. Ivan Slaiko in potem še nekaj družih.

No, porotniki so s svojim pravorekom za-nikali krivdo obeh tožencev, a sodišče ju je na podlagi tega pravoreka oprostilo ob-tožbe.

Darovi.

Družbi sv. Cirila in Metodija v Lju-bljani so od 1. do 31. julija 1906. poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Tvrdka G. Auerjevi dedici v Ljubljani od družbinega piva 501 K 12 st., Uroš Kersnik od družbinega šampanjca 36 K 88 stot., Tvrdka Ivan Jebačin v Ljubljani 479 K 60 st. Razni: Fedor Wingurstoj v Predloki 5 K, Ivan Vrančič, c. kr. sodni pristav vsled po-ravnave v neki kaz. zadevi pred c. kr. sod-nijo v Kostanjevici 20 K, poštar Lah v Tol-minu na fantovskem večeru g. Josipa Fer-folja nabranih 14 K 66 st., pevsko in tam-buraško društvo „Zvon“ v Trbovljah po g. Persoglio nabranih 14 K 20 st., P. Švegelj župnik v Movražu 10 K, Andrej Žnidarsič vikar — Gradno 5 K, Minka Herman v Kamniku dobljeno stavo 3 K, Josip Novak v Škocijanu 10 K, Valentin Bernik župnik na Homcu 10 K, Franc Krek župnik v Vranji peči 20 K, Ivan Šešek bogoslovec nabral na novi maši g. Ivana Pogačar v Vrbi na Go-renjskem 22 K 22 st. Za „Veselo knjiž-nico“ 82 K 30 st. Za narodni kolek 89 K. Za 13 družbenih koledarjev 20 K 50 stot.

Na veselici pev. društva „Adrija“ v Barkovljah so darovali oziroma preplačali vstopnino (dne 26. avg.) sledeči gg.:

Dragotin Martelanc (Svetkov) 1 K, Dra-gotin Pertot 1 K, Ludvik Geržina 1 K 20 st., Peter Verčon 1 K, Žnidarsič 1 K 20 st., Fr. Martelanc, učitelj 60 st., Rafael Piščanc 90 st., Jaroslav Perklič 60 st., Pertot Silvester 60 st., Just Martelanc 60 st., Venceslav Čer-nigoj 60 st., Anton Ščuka 60 st., Jožef Kre-čič 40 st.; po 20 st.: Rojančan, Rudolf Mar-telanc, Anton Turk. Srčna hvala vsem!

Brzjojavne vesti.

Cesar na Dunaju.

DUNAJ 20. Cesar se jutri zvečer po-vrne iz Isla na Dunaj.

Nagodbni komisiji.

BUDIMPEŠTA 20. „Ogrski brz. biro“ poroča z Dunaja: Nagodbni komisiji sta danes predpoludne od 10. do 1. ure nadalje-vali pogajanja. Ker je tudi vžitina predme-tom pogajanj, se je od avstrijske strani ude-ležil posvetovanj tudi sekijski načelnik v fi-nančnem ministerstvu pl. Bernatzky. Ogrski strokovni poročevalci, izvzemši onih, ki se udeležujejo posvetovanj carinske in trgovinske konference, so se popoldne vrnili v Budim-pešto.

Španska.

MADRID 20. Ministerski svet je skle-nil sklicati zbornico za 20. oziroma 22. oktobra.

BARCELONA 20. Vojaške vaje so od-ložene, da se laglje zatre karlistično gi-banje.

BILBAO 20. Uvedeni so zopet ustavni odnošaji.

Nesreča na železnici.

LONDON 20. Škotski ekspresni vlak, ki se je mnogimi potniki odpeljal z londonske postaje Kings-Cross, je skočil pri Granthamu s tira ter se je prevrnil preko železniškega nasipa. Vlak je pričel goreti, požar je trajal več ur. Doslej se je konstatovalo, da je bilo ubitih sedem oseb. Sodi se, da je vlak zašel na postranski tir in da so zavori odpo-vedali.

Dok pogorel.

BUENOS AYRES 20. Požar je upepelil dok, kjer se je nahajalo blago, prišedše iz Evrope in namenjeno za Buenos Ayres. Škode je več milijonov piastrov. Parniki, ki so bili usidrani blizu doka, so se morali od-daljiti.

BUENOS AYRES 20. Listi poročajo, da je bilo v dokih 30.000 tonelat blaga, naj-več iz Nemčije. Škodo cenijo na dva milijona piastrov. Ni znano, kako je nastal požar. Pet uslužbencev je bilo aretovanih. Skladiš-če, ki je stalo 2 milijona, je popolnoma po-gorelo.

Poštna uradnika umorjena.

ORAN 20. V gozdu blizu Aje so našli grozno razmesarjeni trupli glavnega poštne-ga nadzornika Dubois in poštne-ga uradnika Barbier-a. Oba sta pred nekoliko dnevi odšla na inšpekcijsko potovanje in sta od tega časa izginila. Najbrž sta bila oropana in potem umorjena. Dubois je imel pri sebi tisoč frankov.

C. in kr. vojna mornarica.

DUNAJ 20. Glasom brzojavne-ga poro-čila je vojna ladija „Cesar Fran Josip“ dospela v Nagasaki, kjer ostane štiri tedne.

Namestnik grof Zierotin.

DUNAJ 20. Namestnik moravski grof Karol Zierotin je na lastno prošnjo upo-kojen.

Štrajk.

GRENOBLE 20. Predstojniki vseh de-lavskih sindikatov so imeli sinoči na delavski borzi shod ter so sklenili za jutri generalni štrajk. Stavci so takoj ostavili tiskarne. Zato danes najbrž ne izidejo listi.

Nemški poslanik v Maroku.

LONDON 20. „Daily Telegraph“ poroča iz Tangerja, da odpotuje nemški poslanik v Fez prihodnjo soboto.

Taifun v Hongkongu.

HONGKONG 20. Kakor sedaj poročajo, je povodom zadnjega taifuna izgubilo živ- (Dalje na 4. strani).

Gospodar. društvo na Proseku

naznanja svojim članom, da bo obdržalo svoj prvi

redni občni zbor
v nedeljo 2S. sept.
ob 1. uri popoldne.
v prostorih gosp. A. Nabergoj

Adolf Jurca
Milica Jurca roj. Kuttin
— poročena. —
Postojna, 20. kimovca 1906.

Založništvo mesa za garnizijo Trst

za leto 1907 se odda

Mesa se potrebuje mesečno v vrednosti okoli 20.000 kron. Mesarji, ka-teri so sposobni in reflektirajo na založništvo, dobijo pogodbeno določila v pisarni garnizijskega preskrbišča (menage) v Trstu, velika pehotna vojašnica. Reflektira se tudi na izventršaške prosilce, ako se dotični obvežejo ustanoviti v Trstu podružnico. Pismene ponudbe se morajo predložiti do 10. oktobra t. l. v pisarni garnizijskega preskrbišča v Trstu, velika pehotna vojašnica. Za komisijo garnizijskega preskrbišča: **PANESCH**, polkovnik.

Serravallo-vo železnato kina vino
za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provozrođa voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovečih zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Guškovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi spričevall.

I. SERRAVALLO
— Trst. —

Tujci v hotelu „BALKAN“

Na novo so došli:

Klina N., zas. PRAGA; Zak A., insp. LVOV; Ster K., trg., SARAJEVO; Stroj J., urad., SPLIT; Fris O., as. pharm., DUNAJ; Novak L., trgovec, LJUBLJANA; Muzzati G., pos., VIDEM; Dr. Burger C., edv., DUNAJ; Aligel E., uradnik, DUNAJ; Hercog A., uradnik, BUKOVIC; Bareis G., zaseb., DUNAJ; Kratachvila H., zas., SPLIT; Hileniger R., zaseb., DUNAJ; Paulovsky A., ofic., DUNAJ; Sachsel F., urad., DUNAJ; Defour J., posest., ZA-GREB; Smoldić S., ofic., TRST; Krestove J., pos., LJUBLJANA; Krossnig A., zas., CELJE; Medved H., trgov., GRADEC; Kling M., trg., LJUBLJANA.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tessa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (Solsko poslopje).
Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Enekratno cenik brezplačno in franko.

Denarna posojila v vsakem zne-sku, proti jam-stvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja to-liko na osebni kolikor na hipotekarni kredit, pod ugodnimi poverčili. Hipotekarna posojila, v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amor-tizaciji. Obrniti se je na **JOSIPA ZIDARIČ** ulica della Caserma št. 14, I. nadst. od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.
— Ilustrovani cenik brezplačno in franko.

Tovarna pohištva
RAFAEL ITALIA
Velikansko skladišče in razstava
pohištva in tapetarij
— TRST —
ulica Malcanton št. 1
po zelo nizkih cenah.

HOTEL BALKAN70 sob. elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerne Pečjak & Žigl**HOTEL BALKAN**

ljenje pet tisoč Kitajcev. Provročena škoda znaša po približni ceni dvajset milijonov dolarjev.

MANILA 20. (Reuterjev biro). Zadnje vesti o Honkongu konstatujejo, da je vsled taifuna izgubilo življenje nad 1000 oseb. 12 ladij se je potopilo. 24 razbilo, 7 jih je bilo poškodovanih. Od ladij domorodcev se jih je potopila polovica. Ukrnavanje je silno težavno radi pomanjkanja malih ladij.

Kuga.

CARIGRAD 20. V Adaliji v Mali Aziji je neka oseba zbolela za kugo.

Grški kralj.

PARIZ 20. Grški kralj Jurij je sinoči odpotoval v Kodanj.

Protigrško gibanje v Bolgariji.

SOFIJA 20. Protestni shod v Varni, ki so ga sklicali voditelji protigrške agitacije, se je izvršil povsem mirno. Vlada je izdala glede shoda stroge odredbe.

Knez Bülow.

HAMBURG 20. Državni kancelar knez Bülow je dospel predpoludne semkaj ter se je nastanil v kraljevem gradu.

Pastirski list francoskih škofov.

PARIZ 20. Konservativni listi pozdravljajo zadoščenjem pastirski list francoskih škofov.

Turško-perzijska obmejna komisija.

CARIGRAD 20. Turško-perzijska obmejna komisija je imela dve seji. Malo nade je, da pride v vprašanje do sporazuma.

Trgovina.

Borzna poročila dne 20. septembra.
Tržaška borza.

Napoleoni K 19.07—19.10—, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.—240.25
Francija K 95.25—95.45, Italija K 95.35—95.60—
italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.45—117.65, nemški bankovci K —
avstrijska ednotna renta K 98.90—99.20, ogrska krcnka renta K 94.70—95.—, italijanska renta K —, kreditne akcije K 667.50—669.50
državne železnice K 672.—674.—, Lombardi K 172.—174.—, Lloydove akcije K 764.—772.—
Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.— do 483.—, Bodenredit 1880 K 302.—310.—, Bodenredit 1889 K 302.—310.—, Turške K 160.— do 162.—, Srbske — do —
Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.—	100.—
" " srebru	99.95	99.95
Avstrijska renta v zlatu	116.70	116.75
" " v kronah 4 ^o	99.10	99.10
Avstr. investicijska renta 3 ^o / ₄ %	88.90	88.80
Ogrska renta v zlatu 4 ^o	112.55	112.50
" " kronah 4 ^o	94.70	94.65
" " 3 ^o / ₄ %	84.25	84.25
Akcije nacionalne banke	1768.—	1771.—
Kreditne akcije	668.50	668.—
London, 10 Ltr.	240.—	239.55
100 državnih mark	117.42	117.40
20 mark	23.48	23.46
20 frankov	19.10	19.11
100 ital. lir	95.30	95.30
Oesarski cekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francozka renta 96.72, italijanska renta —, španski exterieur 96.70, akcije otomanske banke 673.—. Menjice na London 251.95.

Pariz: (Sklep) Avstrijske državne železnice —, Lombardi 181.—, unificirana turška renta 95.12, avstrijska zlata renta 100.—, ogrska 4% zlata renta 95.45, Länderbank 477.—, turške srečke 145.—, parizka banka 15.71, italijanske meridionalne akcije 8.01, akcije Rio Tinto 18.11. Vzdržana.

London: (Sklep) Konsolidirana dolg 86°/₄%, srebru 31°/₄%, Lombardi 6°/₄%, španska renta 95°/₄%, italijanska renta 101°/₄%, tržni diskont 4°/₄%, menjice na Dunaju 24.31. Mirna.

Tržna poročila 20. septembra.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 14.04 do K 14.06, rž za okt. K 12.18 do 12.20, oves za okt. od K 13.16 do 13.18, koroza za sept. 11.86 do 11.88.

Pšenica: ponudbe in povpraševanje srednje. — Prodaja: 30.000 met. stot., za 5 stotik nižje; mirno. Vreme: preti dež.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 37.—, za december 37.—, za marec 37°/₄%, za maj 37°/₄%. Stalno. — Kava Rio navadna loco 37—40 navadna reelna 41—42 navadna dobra 43—44.

Hamburg. (Sklep). — Sladkor za september 18.70, za oktober 18.60, za november 18.20, za dec. 18.35, za januar 18.40, za februar 18.50. — Vreme: oblačno.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 45°/₄%, za december 45°/₄%. Stalno. New-York. Kava Rio za bodoče dobave: Stalno, nespremenjeno, do 5 stot. višje. — Prodaja: 1000 vreč.

London. Sladkor iz repe surov. 4 9°/₄%, Sh. Mlačno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 16.75, za okt. 16.85, za nov.-februar 16.75, za januar-april 16.75 (trdno). — Pšenica za tekoči mesec 22.60, za okt. 22.75, za november-februar 22.90, za januar-april 23.05 (trdno). — Moka za tekoči mesec 29.95 za okt. 30.05, za november-februar 29.90, za jan.-april 30.— (trdno). — Repično olje za tekoči mesec 67°/₄%, za okt. 67°/₄%, za november-december 68°/₄%, za jan.-april 67°/₄%, (trdno). — Spirit za tekoči mesec 43°/₄%, za okt. 41°/₄%, za januar-april 41°/₄%, za maj-avgust 42°/₄%, (etalno). — Sladkor surov 88°/₄ usov nov 23°/₄—24.— (mirno), bel za tekoči mesec 27.—, za okt. 27°/₄%, za okt.-januar 28.—, za januar-april 28°/₄%, (mlano), rafiniran 60.—60.50. — Vreme: lepo.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Mala družina

obstoječa iz treh oseb, išče malo stanovanje z vrtom, vodo, sko mogoče plin v ulicah Fabio Severo, Romagnolo, Commercial, ali v škofiji blizu mesta. Podpisna bi se pogodba za več let in vzel bi se tudi stanovanja v podnajem. Ponudbe, pisane ali ustne preje, „Inseratni oddelek Edinosti“ pod „Mala družina“.

Sodi od 100, 700 do 5000 hektolitrov so za prodaj v ulici Fontenone št. 15.

Proda se hiša v Berkovljah ob obrežju 2 mikuti od tramvajake Macei c. Cena K 11.000. Poizvedbe — Hümeik, ulica Valdirivo 24, I. nadstropje. 1057

Kder ima na prodaj dvorec, pripraven za stanovanje treh rodbin, oziroma s 3 stanovanji, ne velikimi, z vrtom, vodo, po možnosti plinom, naj pisмено obvesti o podrobnostih pod „DVOREC 77“, oziroma naj pride osebo v „Inseratni oddelek Edinosti“. — Prednost imajo dvorci v Kolonji, sv. Ivanu, v bližini ulice Giulia, Boschetto, Rossetti. 999

Na prodaj so dve hiši z velikim vrtom, hlevom, mnogo sadja, v večjem trgu — na ugodni poziciji — pripraven za vsako obrt, ali pa za penzionist: — leži ob cesti. Cena K 20.000 — polovica lahko ostane vkupljena. Selanje prihodisce pri ne celi oddaji K 1200. Ponudbe na „Inseratni oddelek Edinosti“ pod „Dve hiši“. 955

Dva mlada učitelja se želita poročiti. Ponudbe s sliko na „MLADOST“, poste restante, Ajdovščina. 1064

Hišica (soba in kuhinja) je na prodaj na Opčinah na cesti kraj Travnjaka. Kdor hoče lahko kupi tudi zemljišče kraj hiše. Cena 3000 K. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1000

Najboljša reklama za trgovce, obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh. so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

Isčem 18 do 20 letnega mladeniča za trgovino jestvin večš slovenskega, nemškega in italijanskega jezika. Fran Kocijančič, ulica Campanile 12. 1056

Pojški salami poštni paket 5 klz. kron 9. Zelje moravsko 100 klz. kron 11. — Trgovci, naročite pri Ivanu Suban, ulica Vincenzo Bellini, urad 3—7 pop. 1061

Na prodaj je kmetijsko orodje kakor: vinske posode, vozovi in dr. Prodajalo se bo v nedeljo popoldne v Velikem Repnu, družina Krasnig št. 19. 1059

Sveže čajno maslo K 2.50, navadno K 2.24, kuhano 2.60. Ulica Vincenzo Bellini 13, urad 3—7 pop. — Ivan Suban. 1060

Velika zaloga koles (bicikljev) Germania in Nazionale

koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUERNIG pri kolesih in motocikletih potrebnih pritlikin mehanična delalnica kolesarska šola

GIUSEPPE EGGER TRST — Piazza della Caserma št. 3

Kdor se želi elegantno obleči

naj ne zamudi obiskati prodajalnice narejenih oblek

ALL' UNIVERSO

Trg Carlo Goldoni št. 1

kjer najde največjo ugodnost v cenah in velik izbor za zimsko dobo.

Žrebanje neprekleno 10. novembra.

Dunajska policijska loterija

ena srečka stane 1 krono. — I. dobitnik

kron 30.000 kron

ter drugi dobitnik 5000 kron in III. dobitnik 1000 kron se po najvišem dovoljenju Nj. c in kr. apost. Veličanstva in na zahtevo dobitelja po odbitih 10% in zakonitega davka izplača v gotovini. Srečke so na prodaj v vseh menjalnicah, loterijskih nabiralnicah in tobačnih trafikah. C. k. policijska loterijska pisarna se nahaja na Dunaju I. Schottenring II (v poslopu c. k. polic. ravnanstva).

Prvo primorsko podjetje za

prevažanje pohištva in spedijsko podjetje

RUDOLF EXNER - TRST

Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefona št. 847

Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Pohištvo predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za **VACUUM-CLEANER**.

ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH

Točna postrežba in nizke cene.

Ustanovljena leta 1867.

Odlikovana

livarna V. Vincenc Osvaldella

ul. Media 28 TRST Telefon 374

Mehanična delalnica.

Stroji za obdelovanje lesa. Kmetijski stroji.

Stiskalnice za grozdje,

najnovejšega sestava na množiči se obrat in napredujočim pritiskom. — Obiralnice za oljke. — Stiskalnica za oljke

z obratom na vijak in vodnim pritiskom.

Vodne stiskalnice. Proračunina zahtevo.

Dr. KOLB

bivši asistent poliklinike na Dunaju, naslednik

Dr. A. Mitták, ulica della Zonta št. 7, I. — TRST

Plombovanje zob po najboljših znanstvenih sistemih.

Umetno zobovje z ali brez plate izvršuje z največjo dovršenostjo g. **Hans Schmidt**, bivši sodrug Dr. A. Mittáka

odlikovan z „Grand Prix“ in zlatimi kolajnami na rastavah

y Rimu, Berlinu in Saint-Luis.

Kava

v poštinih omotih od 5 klz. prosto postarine in zavoja odposilja se po poštne povzetju po vsej Avstro-Ogrski monarhiji. Jamči se za blago prve vrste. Blago, ki ne dopada, se vzame nazaj in se povrne denar. Kava Santos Campinas za 5 klz K 12.50; kava Santos Regular 5 klz K 23.—; Perla izbrana K 14; Menado Liberia K 14.50; San Domingo K 24.50; kava Imperia K 15.—; Portorico Peraldi I. K 16.5; Mocca Arabia K 10.—; Cuba K 16.5; spečena I. K 15. —

Giovanni Siega & Pietro Digiacoma TRST, ulica della Sorgente št. 3

Carlo Vitez

Trst, Trg S. Carlo 2 — Uhod ul. del Arsenal

AUTORIZOVANA

mehanična delalnica

za inštalacije plina, vodovodov in električne razsvetljave.

Velika zaloga priprav za žarne luči na plin.

EVGEN BUCHETTI

TRST — ulica delle Acque 2

Prodajalnica jestvin, kolonijalnega blaga,

dlikates, svežega in suhega sadja.

Novi furlanski salami — Videmski kotekini — Graški gungat. — Oveji sir pijemontski — Oveji sir etar iz Karnije — Parmezan I. in II. vrste — Oljke zelene — Konserve iz pomodorov ital., najbolje vrste. Na debelo in drobno. Cene brez konkurence

GLAS.
V bogatej zalogi pohištva
Em. Ehrenfreund
(prej Jesi)
ulica Nuova 24 (priliko)

daja novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

Barvarnica

pralnica in čistilnica na suho

(s parnim strojem)

za obleko brez razdiranja, blago, pohištvo pregrinjala itd., kakor tudi dežnike

TRST — ulica Farneto št. 11 — TRST

Albin Boegan

O priliki plesov se izvrši najhitreje.

Pregrinjala se liče po 20 vrč. komad.

Restavracija „AURORA“

Velik koncert

originalno štajerske pevske, plesne in instrument. družbe

„D' Murtaler z' Graz“

Le nekoliko dni.

Ob 7. uri zvečer. V nedeljo koncert zjutraj

Originalni glasbeni proizvodi.

Električno vpeljavo

izvršuje

Franjo S. Dalsasso

TRST

ulica S. Spiridione št. 6.

Josip Gorjanc

krčmar v Gorici

na Kornu št. 3 v štiemsovi palači toči briska in furlanska vina

prve vrste in izvrstno pivo

postreže ob vsaki uri

z gorkimi in mrzlimi jedili

ima sobe za prenočišča.

Vse po zmernih cenah.

Priporoča svojo krmo slavnemu občinstvu